

program

Świadek wieku ludobójstwa

Rafał Lemkin i konwencja z 1948 r.

Międzynarodowa konferencja naukowa
Warszawa, 3–5 grudnia 2018

3 grudnia 2018 (poniedziałek)

9.00–9.30	OTWARCIE KONFERENCJI	
9.30–10.00	WYKŁAD PRZEWODNI Marek Kornat (Polska) Ustroje totalitarne w interpretacji Rafała Lemkina (do 1939 roku)	
10.00–10.15	DYSKUSJA	
10.15–10.30	przerwa	
10.45–12.15	SESJA 1: Wiek ludobójstwa	Jakub Muchowski (Polska) Rafał Lemkin i historia powszechna ludobójstw
		Frank Jacob (Norwegia) Rafał Lemkin a ludobójstwo w Azji: możliwości i ograniczenia teorii
		Tushar Kanti Saha (Kenia) Bezkarność i nietykliwość głównych aktorów zbrodni prawa międzynarodowego: klęska systemu i konieczność odbudowy
12.15–13.15	przerwa	
13.30–14.00	WYKŁAD PRZEWODNI William Schabas (Wielka Brytania) Wizja Lemkina a konwencja	
14.00–14.15	DYSKUSJA	
14.15–15.45	SESJA 2: Formacja intelektualna Lemkina	Piotr Madajczyk (Polska) Lata formacyjne Rafała Lemkina w guberni grodzieńskiej imperium rosyjskiego oraz w okresie I wojny światowej
		Adam Redzik (Polska) Kiedy Rafał Lemkin pomyślał po raz pierwszy o genocydzie? Próba polemiki z pamięcią twórcy pojęcia
		Przemysław Żukowski (Polska) Sprawa studiów Rafała Lemkina w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Przypadek odosobniony czy reguła?
15.45–16.15	przerwa	
16.15–17.45	SESJA 3: Lemkin a ludobójstwo jako zjawisko globalne w XX wieku	Edita Gzoyan (Armenia) Rola przymusowego przekazywania dzieci w ramach ludobójstwa Ormian w konceptualizacji punktu e) artykułu II konwencji o ludobójstwie
		Peter Balakian (USA) Rafał Lemkin, wyniszczenie kulturowe i ludobójstwo Ormian
		Piotr Mikietyński (Polska) „Aktion T4” jako element niemieckiej polityki eksterminacji. Założenia i realizacja

4 grudnia 2018 (wtorek)

9.00–10.30	SESJA 4: Nowa zbrodnia prawa międzynarodowego	Maciej Mazurkiewicz (Polska) Czy w czasie II wojny światowej Niemcy były związane zakazem ludobójstwa? Rozważania z historii i teorii prawa międzynarodowego
		Oktawian Kuc (Polska) Normatywny wkład Lemkina w konwencję o ludobójstwie
		Joanna Kurczab (Polska) Definicja ludobójstwa w prawie rosyjskim. Implikacje dla oceny prawnokarnej zbrodni katyńskiej i innych zbrodni sowieckich
10.30–11.00	przerwa	
11.00–12.30	SESJA 5: Jak uczyć o ludobójstwie?	Alicja Bartuś (Polska) Auschwitz jako punkt wyjścia do edukacji i badań porównawczych o zbrodniach ludobójstwa w XX wieku
		Krzysztof Jurek (Polska) (Nie)obecność problematyki ludobójstwa w nauczaniu historii i wiedzy o społeczeństwie we współczesnej szkole średniej w Polsce
		Joanna Nowakowska-Małusecka (Polska) Kobiety i dzieci – ofiary ludobójstwa. Studium przypadków XX i XXI wieku
12.30–13.30	przerwa	
13.30–14.00	WYKŁAD PRZEWODNI Donna-Lee Frieze (Australia) Lemkin na wygnaniu: „nocne wędrówki przez Polskę”	
14.00–14.15	DYSKUSJA	
14.15–15.45	SESJA 6: Ludobójstwo na ziemiach polskich cz.1	Tomasz Ceran (Polska) „Ludzie – ludziom”, „ludzie – Żydom” czy „Niemcy – ludziom”? Perspektywa uniwersalistyczna i kontekst narodowy w polskiej dyskusji nad ludobójstwem
		Beata Kozaczyńska (Polska) Niemieckie zbrodnie na dzieciach polskich wysiedlonych z Zamojszczyzny w latach 1942–1943
		Joanna Lubecka (Polska) Polskie zmagania prawne ze zbrodniami II wojny światowej na podstawie procesów przed Najwyższym Trybunałem Narodowym
15.45–16.15	przerwa	

16.15–17.45	SESJA 7: Ludobójstwo na ziemiach polskich cz. 2	John Cornell (Polska) Polskie oskarżenia w Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Zbrodni Wojennych a ludobójstwo według definicji Rafała Lemkina
		Marcin Panecki (Polska) Dokumentując ludobójstwo. Relacje więźniów z KL Auschwitz
		Eryk Habowski (Polska) Ludobójcza polityka totalitaryzmów – topografia „ohydnej kłęski” w okupowanej Polsce. Koncepcja Lemkina a działania rządu na uchodźstwie – od warszawskiej Woli do archiwaliów Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Zbrodni Wojennych
18.30–19.45	DEBATA	

5 grudnia 2018 (środa)

9.30– 11.00	SESJA 8: Zainspirowani przez Lemkina: idee oraz ich zastosowanie	Joaquín González Ibáñez (Hiszpania) Rafał Lemkin: „konieczny nieistniejący człowiek”. Pojęcie społeczności inkluzywnej i nowy paradygmat suwerenności narodowej w prawie międzynarodowym
		Michelle Anderson (RPA) Naruszenia prawa gruntowego rdzennych mieszkańców: ujęcie interdyscyplinarne w świetle Lemkinowskiej koncepcji ludobójstwa
		Patrycja Grzebyk (Polska) Wkład polskiego sądownictwa w rozumienie pojęcia zbrodni ludobójstwa – pełne wdrożenie idei Lemkina
11.00–11.30	przerwa	
11.30–13.45	SESJA 9: Dziedzictwo i przyszłość konwencji	Hanna Kuczyńska (Polska) Ściganie ludobójstwa przez Międzynarodowy Trybunał Karny
		Karolina Wierczyńska (Polska) Ludobójstwo w orzecznictwie międzynarodowych trybunałów. Perspektywy na przyszłość
		Agnieszka Bieńczyk-Missala (Polska) Zapobieganie ludobójstwu jako rozwinięcie koncepcji Rafała Lemkina
		Magdalena Bainczyk (Polska) Wymiar sprawiedliwości RFN wobec zbrodni III Rzeszy